

# REFERAT Udvalget for bæredygtige boliger d. 13-05-2024

**Mødedato** Mandag d. 13. maj 2024 kl. 18:00

**Mødested** Rådssalen

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                    |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Dagsorden 13. maj 2024 - orientering.....                                                          | 3  |
| Velkommen til Flemming Schrøder A/S - orientering.....                                             | 5  |
| Stevns Erhvervs indsats i forhold til virksomheder i byggebranchen - orientering.....              | 6  |
| Lokale erfaringer med bæredygtigt boligbyggeri og elforbrug i eksisterende bygninger - orientering | 8  |
| Udvalgets anbefalinger - beslutning.....                                                           | 10 |
| Udvalgets afsluttende event - beslutning.....                                                      | 11 |
| Evaluering af mødet samt idéer til kommende udvalgmøde, et offentligt arrangement og evt. ekskl    | 13 |

# **Punkt 1: Dagsorden 13. maj 2024 - orientering**

00.01.00-A00-6-22

## **Resume**

Gennemgang af dagsorden for mødet.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. tage orienteringen til efterretning.

## **Beslutning**

Orientering taget til efterretning.

## **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

## **Beskrivelse af sagen**

Formand for udvalget byder velkommen til udvalg og oplægsholdere, og præsenterer dagsordenen for mødet:

18.00 Dagsorden og aftensmad

18.15 Velkommen til Flemming Schrøder A/S v/ indehaver Jimmy Schrøder

18.40 Stevns Erhvervs indsats i forhold til virksomheder i byggebranchen v/direktør for Stevns Erhverv Thomas Christensen

19.00 Lokale erfaringer med bæredygtigt boligbyggeri og med elforbrug i eksisterende bygninger v/ direktør for REPA Huset og ejer af Stevns Elservice René Kristensen

19.45 Udvalgets anbefalinger

20.15 Udvalgets afsluttende event

20.30 Evaluering af mødet samt idéer til kommende udvalgsmøde og evt. ekskursion

På mødet deltager ud over udvalgsmedlemmer, oplægsholdere og sekretariat, lokalplanlægger Amalie Soufi og centerchef for erhverv, kultur & turisme Per Egedal Iskov fra Stevns Kommune.

## **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen

## **Punkt 2: Velkommen til Flemming Schrøder A/S - orientering**

00.01.00-A00-6-22

### **Resume**

Introduktion til virksomheden Flemming Schrøder A/S ved indehaver Jimmy Schrøder.

### **Indstilling**

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. tage orienteringen til efterretning.

### **Beslutning**

Orientering taget til efterretning.

### **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

### **Beskrivelse af sagen**

Udvalgets møde foregår hos Flemming Schrøder A/S, Rødvigvej 3, 4660 Store Heddinge. Her tager indehaver Jimmy Schrøder imod. Han er anden generation i virksomheden efter sin far Flemming Schrøder.

Flemming Schrøder grundlagde [tømrer](#)- og [snedkerfirmaet](#) i 1972. Foruden mester selv var der én ansat. Sidenhen er virksomheden vokset til et mellemstort firma, der har kontor og værksted i Store Heddinge med både [tømrer](#), [snedker](#), [maler](#) og [gulvmænd](#) ansat.

På mødet giver Jimmy en introduktion til Flemming Schrøder A/S, lige som han deler nogle af sine erfaringer med, hvordan kvalitetshåndværk kan kombineres med en dagsorden om mere bæredygtigt byggeri.

Jimmy deltager efterfølgende i selve mødet.

### **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen

## **Punkt 3: Stevns Erhvervs indsats i forhold til virksomheder i byggebranchen - orientering**

00.01.00-A00-6-22

### **Resume**

Direktør for Stevns Erhverv, Thomas Christensen, fortæller om Stevns Kommunes nye erhvervspolitik og om Stevns Erhvervs erfaringer og planer for arbejdet med grøn omstilling af virksomheder inden for byggebranchen, herunder om den planlagte intensivering af arbejdet med erhvervsvejledningen om grøn omstilling.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. tage orienteringen til efterretning.

### **Beslutning**

Orientering taget til efterretning.

### **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

### **Beskrivelse af sagen**

Stevns Erhverv er en forening for det private erhvervsliv på Stevns, som har til formål at styrke erhvervsudvikling og forbedre vilkårene for det lokale erhvervsliv. Foreningen har omkring 200 medlemmer, herunder 36 inden for byggebranchen. Byggebranchen er en af kommunens tre største brancher med i alt godt 260 virksomheder. De fleste af virksomhederne i branchen er enmands-virksomheder eller virksomheder med 2-19 ansatte.

Stevns Kommune har fået en ny erhvervspolitik 2024-2027, som er blevet til i dialog mellem bl.a. Stevns Erhverv og Stevns Kommune. Erhvervspolitikken er vedlagt.

Politikken omfatter bl.a. en målsætning om, at den grønne vejledning bliver mere tilgængelig, og det bliver overskueligt som virksomhed at tage del i den grønne omstilling. En anden målsætning fastlægger, at adgangen til kvalificeret arbejdskraft bliver lettere, og at samarbejdet om den næste generation bliver mere tilgængeligt.

Kommunen har en samarbejdsaftale med Stevns Erhverv, hvor der bl.a. står, at Stevns Erhverv skal understøtte den grønne omstilling af virksomhederne. Det er ambitionen, at Stevns Kommune, i samarbejde med Stevns Erhverv, udarbejder en handleplan, der skal omsætte initiativerne i erhvervspolitikken til virkelighed.

Et initiativ omhandler intensivering af erhvervsvejledningen om grøn omstilling. Det kan både handle om virksomhedernes egen drift og om de varer og serviceydelser, virksomhederne sælger. Det vil, som det er beskrevet i erhvervspolitikken, derfor "fortsat være en kerneopgave for Stevns Erhverv at kunne tilbyde kvalificerede vejledningsforløb til Stevns' virksomheder."

Direktør for Stevns Erhverv, Thomas Christensen, fortæller på mødet om Stevns Erhvervs erfaringer og planer for arbejdet med grøn omstilling af virksomheder inden for byggebranchen, herunder om den planlagte intensivering af arbejdet med erhvervsvejledningen om grøn omstilling.

## **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen

## **Bilag**

Bilag 1 Erhvervspolitik 2024-27

## **Punkt 4: Lokale erfaringer med bæredygtigt boligbyggeri og elforbrug i eksisterende bygninger - orientering**

00.01.00-A00-6-22

### **Resume**

Direktør René Kristensen fortæller med udgangspunkt i REPA Huset om ambitioner og erfaringer med muligheder og barrierer i forbindelse med bæredygtigt boligbyggeri i Stevns. Han fortæller endvidere om sine erfaringer med at reducere det traditionelle elforbrug i eksisterende byggeri.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. tage orienteringen til efterretning.

### **Beslutning**

Orientering taget til efterretning.

### **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

### **Beskrivelse af sagen**

René Kristensen - direktør i Stevns Elservice A/S - er sammen med sin bror Patrick Nielsen - der er direktør i tømrer- og bygningssnedker virksomheden Kernebyg ApS - gået sammen om at etablere virksomheden REPA Huset ApS, som de begge er direktører for. REPA Huset har taget initiativ til udarbejdelse af Lokalplan nr. 208, som giver mulighed for at opføre 92 boliger på et areal i Overdrevskvarteret i den vestlige ende af Store Heddinge.

Lokalplanen indeholder følgende beskrivelse af, hvordan bæredygtig inden for de tre parametre miljø/ressourcer, det sociale og økonomien er indtænkt i forbindelse med byggeriet:

"Miljø/ressourcer: Uden at gå på kompromis med kvaliteten opføres bygningerne i langtidsholdbare og stort set vedligeholdelsesfrie materialer, hvor der er fokus på en så lav CO<sub>2</sub>-udledning som muligt. Regnvandsbassinet bidrager til opsamling af regnvandet fra de kommende bebyggelser, hvorved klimasikringen er tænkt ind fra starten. Det sociale: Det nye boligområde bidrager med boligtilbud for alle. Den diverse beboersammensætning i området bidrager til at sikre et socialt bæredygtigt boligområde, hvor det grønne rekreative fællesareal centralt i bebyggelsen giver grobund for stærke fællesskaber og et attraktivt liv mellem husene på tværs af generationer. Økonomi: Valg af materialer forventes ikke at forøge omkostningerne væsentligt, hvilket bidrager til boliger, den almindelige borger/familie har råd til."

Lokalplan 208 er vedlagt som bilag.

René Kristensen fortæller med udgangspunkt i REPA Huset om ambitioner og erfaringer med muligheder og barrierer i forbindelse med bæredygtigt boligbyggeri i Stevns.

Da René Kristensen har baggrund i el-branchen, fortæller han endvidere om sine erfaringer med muligheder for at reducere det traditionelle elforbrug i eksisterende byggeri.



## **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen

### **Bilag**

Bilag 1 Lokalplan 208

## **Punkt 5: Udvalgets anbefalinger - beslutning**

00.01.00-A00-6-22

### **Resume**

Udvalget skal drøfte anbefalinger på baggrund af dagens oplæg.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. drøfte mulige anbefalinger på baggrund af dagens tre oplæg.

### **Beslutning**

Udvalget drøftede følgende mulige anbefalinger:

- At overveje, hvorvidt og hvordan kommunen kan understøtte 'first moovere' inden for bæredygtigt byggeri, og fx ifm. lokalplanarbejde at få sat fokus på kernen i det, man ønsker at regulere
- At undersøge hvorvidt kommunen, med hjælp fra bl.a. eksterne fonde, kan etablere en støtteordning for ejendomssejere, der vil renovere deres ejendom i overensstemmelse med god men også bæredygtig byggeskik
- At undersøge hvorvidt og hvordan kommunen kan fremme genbrug af byggematerialer (som fx belægningssten) frem for genanvendelse (knusning til fx vejfyld)
- At undersøge mulighederne for at håndtere de planlægningsmæssige udfordringer forbundet med, at opstilling af mikrovindmøller i byzone da disse lovgivningsmæssigt pt. reguleres på samme måde som husstandvindmøller på op til 25 meters højde.

### **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

### **Beskrivelse af sagen**

De tre oplæg på dagens møde har handlet om,

- Hvordan kvalitetshåndværk kan kombineres med en dagsorden om mere bæredygtigt byggeri
- Stevns Erhvervs indsats ift. grøn omstilling af stevnske virksomheder inden for byggebranchen - særligt i forhold til uddannelse og efteruddannelse
- Lokale ambitioner og erfaringer i forbindelse med bæredygtigt boligbyggeri samt muligheder for at reducere traditionelt elforbrug i eksisterende byggeri.

Med afsæt i ovenstående skal udvalget drøfte mulige anbefalinger.

### **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen

## **Punkt 6: Udvalgets afsluttende event - beslutning**

00.01.00-A00-6-22

### **Resume**

Udvalget skal beslutte, om der skal afholdes en event til efteråret. Udvalget skal derudover drøfte, hvilke elementer, der i givet fald skal arbejdes på at få med heri, samt udvalgets rolle ifm. planlægning og afholdelse af eventen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. beslutte om der skal afholdes en event med fokus på bæredygtige boliger til efteråret
2. drøfte og komme med input til elementer i eventen.

### **Beslutning**

Udvalget besluttede, at der skal arbejdes videre med planerne for afholdelse af en event til efteråret evt. i weekenden 5. - 6. oktober, der er weekenden før Arkitekturens dag. Der blev aftalt et planlægningsmøde den 19. august.

Udvalget drøftede en mulig ramme omfattende en busrundtur med Andels el-bussen til udvalgte boliger på Stevns, hvor ejerne fremviser konkrete og gerne jordnære løsninger, hvormed de har gjort deres bolig mere bæredygtige. Fokus bør være på renoveringer, men nybyggeri kan også være relevant. Turen kunne starte og slutte i Store Heddinge og gennemføres både formiddag og eftermiddag. I Store Heddinge kunne der – fx på rådhuset – være en udstilling af simple mockups med beskrivelser af de ting, man ser på busturen, lavet i en form, så udstillingen efterfølgende kan komme på rundtur på fx byens biblioteker. Udstillingen af mockups kan være åben midt på dagen efter formiddagens bustur. Muligheder for at finde sponsorer for eventen, og/eller at have en ekspert udefra med i bussen blev også drøftet.

Der blev ligeledes drøftet en mulighed for at oprette og uddele en 'Stevns Byggepris'.

### **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

### **Beskrivelse af sagen**

Udvalgets drøftelse på mødet den 18. marts 2024 viste, at der umiddelbart var interesse for at afholde en afsluttende event. Udvalget besluttede at drøfte emnet nærmere på det kommende udvalgsmøde.

Den tidsmæssige ramme for og elementerne i eventen kunne se fx ud som følger:

#### *Tidspunkt*

I forbindelse med Arkitekturens dag, der afholdes hvert år den første mandag i oktober (dvs. 7. oktober 2024). Der bør nok både foregå noget den 7. oktober og i weekenden inden af hensyn til stevnsborgernes mulighed for at deltage.

#### *Indhold*

Eventen kunne omfatte elementer som

- 'Åbent hus', hvor ejere af energieffektive og/eller bæredygtige boliger i Stevns åbner dørene for interesserede stevnsborgere i løbet af weekenden
- en 'byvandring' med en dygtig fagperson og formidler rundt til et antal gode eksempler på renoverede bygninger, der afvikles i løbet af weekenden
- et arrangement mandag med en central person inden for området
- en prisuddeling mandag i forbindelse med ovennævnte arrangement.

I forbindelse med en evt. 'åbent hus' event og/eller en prisuddeling vil det bl.a. skulle

- afklares hvordan vilkårene for boligejeres deltagelse skal være (fx at relevante godkendelser er i orden)
- sikres, at der er et vist antal relevante boligejere, som ville være interesserede i at åbne deres hus
- afklares, hvad kriterierne er for vurdering af de forskellige boliger skal være, og hvem der skal udgøre priskomiteen.

Hvis udvalget ønsker, at en årligt event skal være en af udvalgets anbefalinger, vil udvalget kunne lave sin anbefaling på baggrund af praktiske erfaringer fra pilot-eventen.

Hvis udvalget ønsker at bidrage til planlægningen af eventen, kan der evt. lægges et arbejds møde i sidste halvdel af august herom.

Mulighederne for afholdelse af en event til efteråret skal ses i sammenhængen med overvejelserne omkring afholdelse af en ekskursion for udvalget (dagsordenens punkt 7), idet udvalgets samlede aktiviteter nødvendigvis skal holdes inden for det afsatte budget.

## **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen

## **Punkt 7: Evaluering af mødet samt idéer til kommende udvalgmøde, et offentligt arrangement og evt. ekskursion - drøftelse**

00.01.00-A00-6-22

### **Resume**

Udvalget skal evaluere mødet samt drøfte indhold og struktur på det kommende udvalgmøde og for et efterfølgende offentligt arrangement. Herudover skal udvalget drøfte muligheden for afholdelse af en ekskursion for udvalget.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at

1. evaluere mødet
2. drøfte og komme med input til det kommende udvalgmøde, et efterfølgende offentligt arrangement samt en evt. ekskursion for udvalget.

### **Beslutning**

Sagen blev drøftet. Der var tilfredshed med mødets program og indhold, særligt med at have fået større indblik i de stevnske virksomheders konkrete erfaringer.

Udvalget besluttede at tage på ekskursion den 26. august. Der var et ønske om at se nedrivningsfirmaet Tschernings nyrenoverede hovedkontor, der er lavet med 90 % genbrugsmaterialer. Herudover er der ønske om at besøge Køge Fællesjord og REPA Huset.

Udvalgets næste ordinære møde den 31. oktober omhandler finansiering af de mere bæredygtige byggerier og energiløsninger.

### **Sagens gang**

Udvalget for bæredygtige boliger

### **Beskrivelse af sagen**

Evaluering af mødet kan fx omfatte mødeform, oplæg, forplejning og lokation.

Med afsæt i de emner, der indtil nu har været drøftet i udvalget, skal udvalget drøfte ønsker til mødested, emner, vinkler, oplægsholdere mv. for udvalgets sidste ordinære møde den 31. oktober. Mødet skal omhandle finansiering af tiltag, der kan gøre boliger mere bæredygtige. Der kan både være tale om fælles, lokale tiltag som fælles varmeløsninger eller energifællesskaber, der producerer og deler strøm, samt om individuelle tiltag.

Udvalget skal endvidere komme med idéer til et offentligt, borgerrettet arrangement om finansiering af bæredygtige tiltag, som skal afholdes i forlængelse af ovennævnte udvalgmøde.

Endelig skal udvalget drøfte muligheder for at komme i dybden med et relevant emne på en ekskursion. Eksempler kunne være

- Køge Fællesjord, hvor vinklen især kunne være mulighederne inden for lovgivningens rammer, hvor forvaltningen i Køge Kommune evt. også kunne bidrage. Se evt.: <http://xn--kgeflesjord-9cb2w.dk/>
- Living Places i Jernbanebyen midt i København, hvor der er bygget syv bæredygtige boliger i fuld størrelse med radikal reduktion af udledninger og ressourceforbrug. Her vil der evt. være mulighed for at booke en 60 minutter omvisning. Se evt. <https://buildforlife.velux.com/en/livingplaces?consent=none&ref-original=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- REPA Huset, såfremt byggeriet er tilstrækkeligt langt fremme.
- Et område, hvor der er foretaget renovering/genbrug af bygninger til nye formål.

Mulighederne for afholdelse af en evt. ekskursion skal ses i sammenhængen med overvejelserne omkring afholdelse af en event til efteråret (dagsordenens punkt 6), idet udvalgets samlede aktiviteter nødvendigvis skal holdes inden for det afsatte budget.

## **Økonomiske konsekvenser og finansiering**

Ikke relevant for sagen.